

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Univers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prave
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

7. Nonnulla de Societate Iesu auctoritate Pontificia confirmata ponuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Quinto queritur, An præter religiosos, & sacros equitum ordines iam supra memoratos, sint alij ordines? Respondeo esse alios ordines, qui nullo modo sacri religiosi sunt, sola videlicet regum, & Principum auctoritate instituti, nulla Romani Pontificis approbatione confirmati, & propterea istis nullis Ecclesiæ privilegijs potiuntur, nisi ijs, quæ habent speciali Romani Pontificis beneficio. Qui quidem equites vulgò Torquati dicuntur, eo quòd torquæ aureum deferant collo dependentem. In Anglia Eduardus Rex anno Domini 1350. pia quadam æmulatione ductus, certum quendam Equitum Garteriorum, numero sex, & viginti ordinem creauit, quorum princeps erat ipse Rex Angliæ. Vtuntur cœruleo pallio, & crus sinistram cingunt infra genas funiculo fibulato, gemmis, & auro ornato: à quo habitu, nomen datum est toti ordini: nam GARTER Anglica lingua significat perescelidem; in eoque scribunt Gallicis verbis: VITPERETVR QVI MALE COGITAT. Cuius instituendi ordinis causam, & originem taceo, tanquam vulgò notissimam.

Paulo ante in Francia Rex Ioannes instituerat ordinem Equitum, quibus vulgò nomen erat Equites stellæ, eo quòd in pallio stellam depictam gestarent, in qua erat scripta hæc verba: MONSTRANT REGIBVS ASTRA VIAM. Erat enim ordo tribus Magis regib. dicatus: hic tamè ordo extinctus est.

Sub idem tempus Amedius VI. Comes Sabaudie erexit ordinem Equitum, ab Annunciatione B. Virginis nomen sortitum; torquem aureum isti pendente è collo deferunt, laqueis quibusdam, & quatuor literis identidem in sculptis F. E. R. T. quarum literarum sensus est: Fortitudo Eius Rhodum tenuit. Est enim hic ordo institutus in memoriam Amadei I. Comitis Sabaudie, qui fortiter Rhodum Insulam contra Turcarum impetum defendit: è torque collum circumdante pender Imaguncula Annunciationis B. Virginis.

In Hispania anno 1363. Alphonus Rex Castellæ regis Ferdinandi filius, Brugis instituit ordinem Equitum sub hoc vulgari nomine. DELABANDA cuius ordinis Princeps, & Magister erat ipse Rex: gestabant hi Equites pannum rubrum tribus digitis latum, quem instar stolæ, qua Diaconi vtuntur supra humerum sinistru ponebant, porrectum vsque ad latus dextrum. Hic ordo Equitibus amplius non extat. In Burgundia anno Domini 1429. Philippus Burgundie Dux instituit Ordinem Equitum, quem vulgari lingua appellant DEL TOSON: quorum Princeps fuit ipse Philippus Dux: & proinde huiusmodi Principatus transijt ad familiæ Austriacæ Imperatorem Carolum Quintum, & ita hodie est penes Philippum II. Hispaniarum regem, filium eius, tamquam Burgundie Ducem. Constat hic Ordo Equitibus vno circiter, & triginta: deferunt torquem aureum, in quo insculpta sunt Ducis Burgundie insignia.

In Gallia anno Domini 1469. Ludouicus XI. Rex Francorum, Ordinem Equitum instituit, cui nomen est Sancti Michaelis. Institutus est hic Ordo in memoriam Caroli VII. Francorum regis, cuius filius fuit ipse Ludouicus. Nam Carolo Aurelianensem Urbem defendenti ad

uersus Anglorum impetum, apparuit Archangelus Michael, cuius ope, & auxilio mirabiliter de hostibus triumphauit, vt proinde huius ordinis Equites ab eo Rege instituti, deferant aureum torquem collo appendum, à quo pender Imago S. Michaelis insculpta.

Cap. VII.

Nonnulla de Societate Iesu auctoritate Pontificia confirmata ponuntur.

Societatem Iesu auctoritate Pontificia confirmauit Paulus III. vt constat ex diplomate Pontificio anno Domini 1540. 5. Kal. Oct. & alio diplomate eiusdem Pauli III. anno Domini 1543.

Institutum Societatis Iesu approbat, & declarat Iulius III. in diplomate Pontificio, quæ sic habet.

IVLIVS Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Exposuit debitum pastoralis officij, cui nos, licet immeritos, prætulit diuina Maiestas: vt fideles quoslibet præserim religiosos, in via mandatorum Domini ad illius honorem, & gloriam, & proximorum spiritualem profectum deambulantes, paternis consueimus affectibus, vt fideles ipsi, dextera Domini sibi assistente propria, aeterna salutis præmium feruentius exquirant, & in eorum pio proposito, conseruentur. Dudum siquidem, per felicis recordationis Paulum Papam Tertium prædecessorem nostrum, accepto, Quod dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paschasius Broet, ac Franciscus Xauier, necnon Alfonso Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri, Pampilonen. Gebeman. Seguntin. Toletan. Visen. Ibredinen. & Palentin. ciuitatum, & dice. in Artibus magistri, in Vniuersitate Parisien. graduati, & in Theologicis studijs, per plures annos exercitati, Spiritu sancto afflari, iam dudum è diuersis mundi regionibus decedentes, in vnum conuenerant: & exemplari, ac religiosa vita Socij effecti, abdicatis huius sæculi illecebris, eorum vitam perpetuò Domini nostri Iesu Christi, atque suo, & successorum suorum Romanorum Pontificum seruitio dedicauerant: & iam pluribus annis verbum Dei prædicando, & fideles priuatim ad pias meditationes, beneque, ac beatè viuendum excitando, hospitibus inferuendo, pueros, & alios rudes salubria dogmata, ad Christiani hominis institutionem necessaria docendo, ac denique omnia caritatis officia, quæ ad animarum edificationem pertinebant, vbique terrarum, vbi peregrinati fuerant, quisque iuxta traditam sibi ab ipso Spiritu sancto gratiam multa cum laude obeundo, laudabiliter in vinea Domini se exercuerat, eorum institutum, sub quadam viuendi formula ab ipsis edita, Euangelica veritati, & sanctorum conformi, vt vinculum caritatis, & vno in ipsis quidem Socijs, & alijs, qui prædictum vellent institutum sequi, conseruentur, approbavit, & confirmavit, & benedixit: ipsosq; Socios, quorum numerum, non vltra sexaginta esse tunc voluit, sub sua & Apostolica sedis protectione suscepit, illisque condendi Constitutiones, & sta-

tuta quacunque ad ipsius, sic instituta, & confirmata Societatis conseruationem, & felicem progressum, licentiam concessit per quasdam. Cumque postmodum progressu temporis Spiritu sancto cooperante, ex Societate predicta Spirituales animarum fructum crescere, & multos, qui institutum predictum sequi vellent, in Parisien. & alijs generalium studiorum Vniuersitatibus, studere intellexisset idem praeceptor, Ignatij, & aliorum Sociorum predictorum piam vitam, & doctrinam attendendo, eidem Societati, vt quoscunque alios idoneos, & iuxta suas Constitutiones, probatos libere admittere possent, concessit. Et nihilominus, vt Coadiutores tam Presbyteros, qui in spiritualibus, quam laicos, qui in temporalibus, & domesticis officijs eos adiuuarent, qui quidem Coadiutores per actus probationibus, iuxta Constitutiones Societatis, huiusmodi requisitis, ac maiorem deuotionem suam, & meritum, etiam tria vota, Paupertatis videlicet, Castitatis, & Obedientiae possent emittere, non solemniter, sed quibus, pro eo tempore, qua Praepositus Generalis Societatis predictae eius, in ministerio spirituali, vel temporalis vtendum iudicaret, adstringerentur: quique omnium bonorum operum, qua in dicta Societate fierent, ac meritum omnium, participes fierent, perinde, vt qui solemnem professionem, in eadem Societate emisissent, possent assumere; & alias gratias, ac priuilegia ad fouendam, & adiuuandam in ijs, qua ad Dei honorem, & animarum salutem pertinebant, Societatem predictam, de benignitate Apostolica concessit. Vt autem predicta omnia prius ab eodem praedecessore concessa, magis confirmarentur, & simul omnia, qua ad institutum predictae Societatis pertinent, eidem in literis aliarum summam continentibus comprehendantur, & vt aliqua obscurius dicta, & qua scrupulum, ac dubitationem possent iniecerit, per nos exactius explicentur: nobis fuit humiliter supplicatum, vt formulam, qua predicta Societatis institutum, exactius, & distinctius, quam antea, edocente experientia, ac vsu rerum, expressum, eodem tamen spiritu, comprehenditur, confirmare dignaremur, cuius tenor sequitur, & est talis. Quicumque in Societate nostra, quam Iesu nomine insigniri cupimus, vult sub Crucis vexillo Deo militare, & soli Domino ac Ecclesia ipsius sponsa, sub Romano Pontifice, Christi in terris vicario seruire, post solemnem perpetuae Castitatis, Paupertatis, & Obedientiae votum, proponat sibi in animo, se partem esse Societatis, ad hoc potissimum institutum, vt ad fidei defensionem, & propagationem, & profectum animarum in vita, & doctrina Christiana, per publicas predicationes, lectiones, & aliud quodcunque verbi Dei ministerium, ac spiritualia exercitia, puerorum, ac rudium in Christianismo institutionem, in Christi fidelium in confessionibus audiendis, ac ceteris Sacramentis administrandis, spirituales consolationem praecipue intendat: & nihilominus ad disidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel

in hospitalibus inueniuntur, piam subuentionem, & ministerium, ac reliqua caritatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonum expedire visum erit, exequenda gratis omnino, & nullo, pro suo in dictis omnibus labore, stipendio excepto, se vilem exhibeat; curetque primo Deum, deinde huius institutionem, qua via quadam est ad illum, quoad vixerit, ante oculos habere: & finem hunc sibi a Deo propositum totis viribus assequi, vnusquisque, tamen secundum gratiam sibi a Spiritu sancto subministratam, & vocationis suae proprium gradum. Ideoque, ne quis forte zelo vtatur, sed non secundum scientiam, proprii cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio tota, sit in manu Praepositi generalis, seu Pralati, per Nos quocumque tempore, eligendi, vel eorum, quos ipse sibi eadem auctoritate substituerit, vt congruus Ordo seruetur in omni bene instituta communitate necessarius. Qui quidem Praepositus de consilio consociorum, Constitutiones ad constructionem huius praepositi nobis finis conducentes condendi, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente, & qua dubia esse poterunt, in nostro instituto hac formula comprehenso, declarandi auctoritatem habeat: Consilium verò necessario conuocandum ad condendas, vel immutandas Constitutiones, & alia grauiora, vt alienare vel dissolueri domos, ac Collegia semel erecta, intelligatur esse maior pars totius praepositi Societatis (iuxta Constitutionum nostrarum declarationem) qua sine magno incommodo potest a Praeposito generali conuocari. In alijs, qua non ita magni momenti sunt, idem Praepositus adiutus, quatenus ipse opportunum iudicabit, fratrum suorum consilio per seipsum ordinandi, & iubendi, qua ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in constitutionibus eiusdem explicabitur. Quicumque autem in hac Societate professionem emisserint, non solum in primis professionis suae scribis intelligant, sed quoad vixerit, memores sint, Societatem hanc vniuersam, & singulos, qui in ea profitentur, sub sanctissimi Domini nostri Pauli Pape Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius fidelis obedientia Deo militare. Et quamuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter teneamus, omnes Christi fideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac Iesu Christi vicario subesse: ob deuotionem tamen maiorem Sedis Apostolicae, & maiorem voluntatum nostrarum abnegationem, & certiores sancti Spiritus directionem, summo per eundem conducere iudicauimus singulos nos, & quicumque eandem in posterum professionem emisserint, vltra illud commune trium votorum vinculum, speciali ad hoc voto astringi: vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices, pro tempore existentes iusserint ad praepositi animarum, & fidei propagationem pertinet, & ad quascumque prouincias nosmittere voluerint, sine vlla tergiversatione, aut excusatione illud, quantum in nobis fuerit, siue nos ad Turcas, siue ad quos-

cunque alios infideles, etiam in partibus, quas Indas vocant, siue ad quoscumque Hæreticos, Schismaticos, seu etiam ad quosuis fideles, mittendos censuerit, exequi teneamur. Quãobrem qui ad nos accessuri sunt, antequã huic oneri humeros supponant, diu multumq; meditentur, an tantum pecunia spiritualis in bonis habeant, ut turrum hanc iuxta consilium Dominicum possint consummare: hoc est, an Spiritus sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratia polliceatur, ut huius uocationis pondus, illo adiuuante, se laturos sperem: & postquam, Domino inspirante, huic Iesu Christi militia nomen dederint, die noctuq; succincti lumbos, & ad tam grandis debiti solutionem, prompti esse debeant. Ne qua aut possit esse inter nos missionum, aut prouinciarum huiusmodi ambitio, vel detrectatio, intelligant singuli, sibi per se, vel alium, de huiusmodi missionibus, quidquam cum Romano Pontifice, non esse curãdum; sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tanquam eius vicario, & Societatis Prapósito dimittebam: cui quidem Prapósito, sicut cæteris, nihil de sui ipsius missione in alterutra parte, nisi de Societatis consilio, cum dicto Pontifice curandum erit. Voueant etiã singuli, se in omnibus, quæ ad regulæ huius nostræ obseruationem faciunt, Societatis Prapósito: qui ad hoc manus, quam fieri possit idoneus, ad plura vota, prout in Constitutionibus declarabitur, eligeretur, obedienter fore. Ille autem, omnem eam auctoritatẽ & potestatem habeat supra Societatem, quæ ad bonam eiusdem Societatis administrationem, correctionem, & gubernationem utilis erit. Tubeat autem ea, quæ ad constructionem propositi sibi à Deo, & à Societate suis cognouerit esse opportunã: & in pralatione sua benignitatis ac mansuetudinis, caritatisq; Christi, Petri, Pauliq; formula semper sit memor: & tam ipse, quàm consilium prædictum ad normam hanc assidue spectent. Singuli uero subditorum, tum propter ingentes ordinis utilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, non solum Prapósito in omnibus, ad institutũ Societatis pertinentibus, parere semper teneantur; sed in illo, Christum ueluti presentem agnoscant, & quantum decet, uenerentur. Cum autem experti fuerimus iucundiorẽ, puriorẽ, & ad proximã adificationem aptiorẽ esse vitam, ab omni auaritiæ contagione, quàm remotissimã: & Euangelicã paupertatẽ quàm simillimã: cumq; sciamus Dominum nostrum Iesum Christum seruũ suũ regnum Dei solum inquirentibus, necessariã ad uictum, & uestitum esse ministraturum; sic uocauit singuli, & uniuersi perpetuam paupertatem, ut non solum priuatim sed neq; etiam communitate possint Professũ, vel vlla eorum Domus, aut Ecclesia ad aliquos prouentus, redditus, possessiones, sed nec ad vlla bona stabilia, præter ea, quæ opportuna erunt ad usum proprium, & habitationem, retinenda, us aliquod civile acquirere, rebus sibi ex caritate donatis, ad necessarium uitæ usum contenti. Quia tamen Domus, quæ Dominus dederit, ad operandum in uinea ipsius, & non ad

scholastica studia exercenda destinanda erunt: cum valde opportunum fore alioqui uideatur, ut ex iuuenibus ad pietatem propensis, & ad literarum studia tractanda idoneis, operarij eidem uinea Domini parentur, qui Societati nostræ, etiam Professũ, uelut quoddam seminarium existant; possit Professũ Societas ad studiorum commoditatem, Scholarium habere Collegia, ubi, quæ ad ea construenda, & dotanda, ex deuotione aliqui mouebuntur: quæ simul atque constructa, & dotata fuerint, (non tamen ex bonis, quorum collatio ad sedem Apostolicam pertinet) ex nunc auctoritate Apostolica erigi supplicamus, seu pro erectũs haberi: quæ Collegia possint habere redditus, census, seu possessiones, vsibus, & necessitatibus studentium applicandas, retenta penes Prapositum, uel Societatem omnimoda gubernatione, seu superintendentia, super dicta Collegia, & prædictos studentes, quoad Rectorem, seu gubernatorem, ac studentium electionem, ac eorundem admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinationem, & circa studentium instructionem, eruditionem, adificationem, ac correctionem, uictus, uestituq; & aliarum rerum necessariatum eis ministrandarum modum, atq; aliam omnimodam gubernationem, regimen, ac curam, ut neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas Professũ in propriis vsibus conuertere possit, sed studentium necessitati subuenire: Qui quidem studentes ingenij, & morum in doli tales esse debeant; ut meriti speretur, post absolutã studia ad Societatis functiones idoneos fore: & sic demum post cognitum in spiritu, & literũ eorum profectum, & post sufficientem probationem in Societatem nostram admitti possint. Socij autem omnes cum presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundum communem Ecclesiarum, sed priuatim, & non communiter, uel in choro, teneantur: & in ijs, quæ ad uictum, & uestitum, & cætera exteriora pertinent, honestorum sacerdotum communem, & approbatum usum sequantur: & quod inde pro cuiusque necessitate, uel spirituali profectus desiderio subtrahitum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obsequium corpori Deo, prout expediet, offeratur. Hac sunt, quæ sub præfati Domini nostri Pauli, & sedis Apostolicæ benedictione, de nostra Professione, typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus, ut summam informarem, tum illos, qui nos de nostro uita instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos Deo uolente imitatores, unquam habebimus huius uita, quàm cum multis, magnasq; habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunum iudicauimus, etiam statuere, ne quis ad professionem, in hac Societate emittebam, nisi diuturnis, & diligentissimis probationibus, prout in Constitutionibus declarabitur, eius uita, & doctrina explorata fuerit, recipiatur: quia uera, hoc institutum omnino dumiles & prudentes in Christo, & in Christiana ui-

te puritate, ac literis conspicuos exigit. Immo, & qui in Coadiutores, tam in spiritualibus, quam in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum viris, post sufficientes probationes, & tempus in constitutionibus expressum, vota sua ad deuotionem, et meritum manus, non quidem solemniter, prater aliquos, qui de licentia Praepositi Generalis propter ipsorum deuotionem, & personarum qualitatem, tria vota huiusmodi solemniter facere poterunt, sed quibus teneantur, quamdiu Praepositi Generalis in Societate eos retinendos esse censuerit, emittere debeant, prout in Constitutionibus latius explicabitur, non nisi diligenter examinati, & idonei reperti, ad eundem finem Societatis, admittantur ad hanc Iesu Christi militiam, qui tenuibus captiui nostrum fauere dignetur, ad gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus, & honor in secula, amen. Quapropter considerantes, nihil, quod pium, sanctumque, non sit, in dicta Societate, eiusque, laudabilibus institutis, ac exemplari ignatij, & aliorum Sociorum praedictorum vita, & moribus reperiri; eoque, omnia ad suorum, & aliorum Christi fidelium animarum salutem, & fidei exaltationem tendere; Socios, ac illorum Coadiutores praedictos, & ipsius Societatis Scholares, a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latas, si quibus quomodolibet innotati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, illosque, sub nostra & Apostolica sedis protectione suscipientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, erectionem, & institutionem Societatis, ac extensionem numeri illius Sociorum, ac receptionis, & admissionis Coadiutorum, ac omnia, & singula, Præiulia, immunitates, exceptiones, libertates, & condendi, & alterandi statuta, & ordinationes, ac alia quauis indulta eisdem, Societati, & illius Praeposito, per praedecessorem nostrum, & sedem huiusmodi, sub quibuscunque tenoribus, & formis concessa, & confirmata, ac desuper consecuta, tam sub plumbo, quam in forma breuius literas, & in eis contenta, ac inde secuta quacunque, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac eis perpetua firmitate robur adhibemus, supplet omnes & singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui interuenerint in eisdem. Eaque, omnia & singula perpetuo & inconcussa firmitate robur obtinere, & inuolabiliter obseruari debere, & sic per quoscunque, Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cui libet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, interpretari, atque decideri debere; nec non quidquid secus super his, per quoscunque, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, & declaramus. Quocirca vniuersis & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis, Abbatibus, Prioribus & alijs personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet

bet per se, vel alium, seu alios praefatis Praeposito, & Societati in praesens, efficacia defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra singulas praedictas, & praesentes literas plenam effectum sortiri, ac ab omnibus inuolabiliter obseruari: non permittentes quemquam contra illarum tenorem quomodolibet indebitum molestari: contra dictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione postposita, comescendo, ac censuras praedictas legitimis super his habendis seruatis processibus, etiam iteratis vicibus aggrauando: inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, & singulis, qua in literis praedictis idem praedecessor noster voluit non obstare, ceterisque, contrarijs quibuscunque, aut si aliquibus communiter vel diuissim ab Apostolica sede indultum: quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, suspensionis, approbationis, confirmationis, adiectiouis, suppletionis, decreti, declarationis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Roma apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, M. D. L. duodecimo Kal. Augusti: Pontificatus nostri Anno primo.

Contra Apostatas, hoc est, desertores Societatis, censuras, & poenas constituit Pius V. in diploma Pontificio, quod habet in hunc modum:

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. Aequum reputamus, et rationi consonum, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia praecesserunt, licet eius superueniente obitu litera Apostolica super illis consecuta non fuerint, suum consequantur effectum. Dudum siquidem fel. record. Pio Papa IV. praedecessori nostro, pro parte carissimi in Christo filij nostri Iñc. sui, Sebastiani Portugalliae & Algarbiorum Regis illustris, ac dilectorum filiorum Praepositi Generalis, & Religiosorum Societatis Iesu exposito, quod licet alias pie memoriae Paulus Papa III. etiam praedecessor noster, in suis, dictarum Societatis fauore inbibuisset; ne quis post emissa vota in dicta Societate, secundum illius constitutiones siue Professus, siue Scholares, siue Coadiutor Societatis huiusmodi ille esset, ad quemuis alium ordinem, etiam per sedem Apostolicam approbatum (ordine Carthusiensium dumtaxat excepto) nisi de expressa ipsius Praepositi, aut sedis licentia transferri posset. Volens & concedens, quod Generalis, & alij inferiores Praepositi dictae Societatis, per se, vel per alios, sic egressos, ac alios quoscunque dictae Societatis Apostatas, in quocunque habitu illos contigerit inueniri, excommunicare, capere, & in carce.

& incarcerare, aut alias sua disciplina submittere; & ad id, si opus foret, auxilium brachij secularis inuocare, liberè, & licitè valeret, prout in ipsius Pauli prædecessoris literis de super confectis plenius dicebatur contineri; ac inhibito, voluntas, & concessio Pauli prædecessoris huiusmodi, quæ tranquillitatem, conseruationem, & commune bonum dictæ Societatis concernebant, ab omnibus illius Religiosis humiliter seruari debuissent: nihilominus nonnulli animi leuitate, vt credebatur, ducti, ac quietem labori, cui proculdubio Religiosi Societatis huiusmodi, pro excolenda & propaganda Christiana Religione continuè erant expositi, ac priuatum commodum, publicam, tam dictæ Societatis, quam Christiana Reipubl. vtilitati indiscretè præferentes, succatisq; coloribus asserentes, se id facere ob frugem melioris vite, aut strictioris obseruatia, seu nõ obdeta Superiorum licentia, ad alios etiam fratrum Mendicantium ordines transire posse iactabant, & forsitan aliqui factò iam transierant. Alij verò (quod turpius erat) ambitiosa cupiditate moti postquam se Deo adiderant; seculi libertatem quarerentes, ad illud reuerterentur, & in illo palam degere non dubitauerant, nec dubitabant, in animarum suarum detrimentum, ac Societatis prædictæ non modicam præiudicium, & iacturam. Et nisi opportuno aliquo remedio, dictæ Societatis indemnitati, tranquillitati, & conseruationi consulere tur, verendum erat, ne Societas ipsa, qua in erudiendis, & docendis viris, qui Christiano Reipubl. per verbi Dei prædicationem prodesse, & Catholicam fidem in remotissimam etiam Brasilia partibus propagarent, & seminarent, sedulo intendebatur; taliter delusa, & destrudata viris sua impensa, & labore eductis, careret literatis, qui operam in vinea Domini, iuxta ipsius Societatis instituta, moremque præstari, & exerceri solitam, valeret adimplere. Idcirco pro parte, tam Sebastiani Regis, se & Religiosorum Societatis huiusmodi opera & doctrinam plurimè vii asserentis, quæ Præpositi Generalis, ac Religiosorum præfatorum, eidem Pio prædecessori, humiliter supplicato, quatenus ipsius Societati quieti & conseruationi prospicere, ac alias in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaretur: præfatus Pius prædecessor, qui votis illis, quæ dictæ Religionis profectum concernebant, Catholicis Regibus præsertim instantibus, gratum præbere solebat assensum, eosdem Sebastianum Regem, ac Præpositum, & vtrumque eorum, à quibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis sententijs, censuris, & penis, à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodo libet immodati existerent, ad effectum infrascriptorum dumtaxat consequendum, absoluens & absolutos fore censens: nec non veriores literarum Pauli prædecessoris, ac Constitutionum Societatis prædictarum tenores: nec non modum, formam, & qualitates votorum, in ipsa Societate, tam per professos, quam Coadiutores, & Scholares suos huiusmodi emitti solitorum, pro expressu habens, huiusmodi supplicationibus inclinatus, sub Dat. vide-

licet sexto Kalend. Decembr. Pontificatus sui anno sexto: quod nullus dictæ Societatis Religiosus in literis Pauli prædecessoris huiusmodi expressis, post emissam vota secundum illius Constitutiones, sine Professo, sine Scholario, sine Coadiutor, vniuscumque status, gradus, ordinis, vel conditione foret, à dicta Societate exire, aut recedere, etiam prætextu cuiuscumque indulti, ab eodem Pio prædecessore, vel alio Romano Pontifice pro tempore existente, seu illius maiore Penitentiario, aut aliquo Nuntio, vel Legato, etiam de latere impetrati, vel impetrandi; quod etiam ex tunc surreptitum idem Pius prædecessor declarauit, absq; expressa Superiorum sui licentia ad id ab eo specialiter obiecta, etiam quocumque colore ob frugem melioris vite, aut strictioris obseruatia, ad quemcumque alium, etiam diuionum, vel aliorum fratrum Mendicantium, aut Cisterciensium, vel Sancti Benedicti, aut aliorum Monachorum ordinem transire, vel etiam per Superiores ordinum huiusmodi, suorumque Monasteriorum (præfato ordine Carthusiensium dumtaxat excepto) recipi, seu admitti posset, seu præsumeret, sub pena excommunicationis tam per recipientes quam receptos, ac recedentes præfatos ipso facto incurrenda, & quam idem Pius prædecessor, ex tunc contra quemlibet transgressorum quomodolibet in præmissis protulit, & a qua sic inmodatè, præterquam in mortis articulo ab alio, quam à Romano Pontifice, vel Superiore Societatis huiusmodi, absoluti non posset. Quodq; nihilominus secus facta non tenerent, & nullius existerent effectus, vltimè. Et insuper, vt qui pro tempore ab ipsa Societate ad Carthusiensium præfatum, vel de Superiorum licentia, ad alium ordinem transire vellet, ad Carthusiensium videlicet, infra tres menses, à die, quo ab Societate recessissent, ad alium verò ordinem infra tempus eum à dicto Superiore prægendum accedere, illisq; actualiter ingreant, & si in illis permanere nolent, aut non possent, absq; vltimo ad dictam Societatem regredi: tenerentur, sub pena excommunicationis præfata, quantum ad ipsos Religiosos, quàm illos recipientes, vel eorum auxilium, consilium, vel fauorem præstantes, etiam incurrerent. Et nihilominus si quis ex Religiosis præfatis, animo indurato aliquid in contrarium attemptare præsumeret, vel à dicta Societate, post in ea emissam vota, vt præfertur, absq; Superioris licentia exiret, & in seculo, vel alio etiam Regulari loco de gere præsumeret; liceret dicto Generali, alijsq; dictæ Societatis Præpositis, & Superioribus, eos de irangressores, & exequentes, tanquam Apostatas, etiam per auxilij secularis brachij inuocationem, summarie, & sine sigar iudicij, ad dictam Societatem reuocare, capere, & incarcerare, ac debita penitentia subijcere, auctoritate Apostolica, perpetuò statuit, ordinauit, præcepit, atq; mandauit. Ac insuper eidem Societati, illiusq; Generali, ac alijs Præpositis & singularibus personis, quod omnibus & singulis privilegij, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis quocumque, Rom. Pontific. prædecessores su-

os, singulorum Mendicantium fratrum ordinibus, illorumq; Superioribus, & Fratribus, in genere, vel in specie, etiam super suis Religiosis alterutrum, non recipiendis quomodolibet concessis, & approbatis, ac quibus illi vivebantur, potiebantur, & gauderent, vti potiri, & gaudere, libere, & licite valerent, eadem auctoritate concessit, & indulgit. Et sic in pramissis omnibus, & singulis per quoscumq; Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & deserviri debere. Ac qui quid fecerit super his, a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contingeret irritum, & inane decrevit. NON obstantibus pramissis, ac recolenda memoria Innocentij Papa III. similiter predecessoris nostri, qua incipit, Licet, & alijs quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis: necno ordinum predictorum, & alijs, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegijs quoq; indultis, & literis Apostolicis, etiam Mendicantium, & alijs quibusvis ordinibus, eorumq; Superioribus, & personis, sub quibusvis, tenoribus, & formis; ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusq; & alijs decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, no aut per clausulas generales, idem importantes merito, seu quavis expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad id servanda foret, idem Pius predecessor, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore per mansuris, ea vice dum taxat specialiter, & expresse derogavit, caterisq; contrarijs quibusvis, Ne autem de absolute, statuto, ordinatione, inhibitione, precepto, mandato, indulto, concessione, decreto, & derogatione prefatis pro eo, quod super illis, ipsius Pij predecessoris eius, superueniente obitu, litera concessa non fuerint, valeat quomodolibet hostari, ipsiq; Sebastianus Rex, ac Praepositus, & Societas huiusmodi illorum frustrantur effectu, volumus, & similiter dicta Apostolica auctoritate decernimus; quod statutum, ordinatio, inhibito, preceptum, mandatum, indultum, concessio, decretum, & derogatio Pij predecessoris huiusmodi; perinde a dicta die VI. Kal. Decemb. suum sortiantur effectum; ac si super illis ipsius Pij predecessoris litera sub eiusdem diei Datum concessa fuissent, pro ut superius enarratur; quodq; praedictae litera ad praedictum plenam absolute, statutum, ordinationem, inhibitionem, preceptum, mandatum, indultum, concessionem, decretum, & derogationem Pij predecessoris huiusmodi, vbiq; sufficienter, nec ad id probationis aliterius admittuntur requiratur. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Toletan. Et Avinionen. Archiepiscopis, ac Episcopo Leodi. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, praedictae litera, & in eadem contenta quaecumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quo-

ties pro parte Sebastiani Regis, vel Praepositi Generalis Societatis huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicates, eiq; in pramissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant, auctoritate nostra, illos statuto, ordinatione, inhibitione, precepto, mandato, indulto, concessione, decreto, & derogatione, praedictis pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos, vel eorum aliquem desuper per quoscumq; quavis auctoritate fungentes, quomodolibet indebitum molestari; contradictores quoslibet, ac inobedientes & rebelles, per sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas, aliasq; opportuna iuru remedia, appellatione postposita, coepescendo: nec non legitimis super his habendis servatis processibus illos censuras, & penas predictas incurrisse declarando, easq; etiam iteratis vicibus aggravando, & auxiliu brachij secularis si opus fuerit invocando. NON obstantibus sancta memoria Bonifacij Papa VIII. etiam predecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam civitatem, vel diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra suam dietam a sine sua diocesis ad iudicium evoceatur, seu ne Iudices a dicta sede deputati extra civitatem vel diocesim in quibus deputati fuerint, contra quoscumq; procedere, aut alij, vel alijs vices suas committere praesumant: & de duabus dietis in Concilio generali edita, dumodo quis vltra tres dietas auctoritate praesentium, ad iudicium non trahatur: & alijs Apostolicis constitutionibus contrarijs quibusvis, omnibus supra dictis aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ac eadem sine sede indultum, & interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostra voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Roma apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, M. D. LXV. sextodecimo Kal. Februarii. Pontificatus nostri Anno primo.

Societatem Iesu esse Ordinem, & Religionem Mendicantem, declaravit Pius V. diploma Pontificio, vbi sic ait:

PIUS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Dum indefesse considerationis intuitu perscrutamur, quantam Christiana Republica utilitatem attulerint Dilecti filij presbyteri Societatis Iesu, ac plane conspicimus eos verum mundi huius relictis illecebris, adeo servatori suo se dedicasse, ut conculcatis thesauris, quos arugo, & timea comedit, lumbisq; paupertate, & humilitate praecinctis, non contenti terrarum sinibus, vsq; ad Orientales & Occidentales Indias penetraverint, ac eorum aliquos ita Domini amor perstrinxerit, ut etiam proprii sanguinis prodigi, ut verbum Dei imbi efficacius plantarent, martyrio voluntario se sup-

posue-

posuerint, per q̄, eorum spiritualia exercitia etiam regna ipsa fidem Christi agnouerint: ac tam inibi, quam vbiq; terrarum charitatis & misericordia opera exercere studerit; facere nullo modo possumus, quin eos tanquam veros palmite in Christo per charitatem coniunctos, & benignè amplectamur, & ea sibi specialiter concedamus, qua & paupertatis per eos emissa voto, & eorum instituto, ac communitati credimus profutura. Hinc est, quod nos attendentes, quod licet dilecti filij Prapositus generalis, & presbyteri Societatis huiusmodi, tamen quia ipsa Societas mendicans existit; quippe, qua ex eius instituto, & constitutionibus Apostolica auctoritate confirmatis, bona stabilia possidere nequit, sed incertis elemosynis, fideliumq; largitionibus, & subventionibus viuit; tū quia nō minus, q̄ ceteri medicantes in ecclesia vinea Domini assidue laborant fructus quo ingentes, & salutiferos produciunt; ac propterea eiusdem privilegij, indultus, & gratijs fratribus mendicantibus hactenus concessus vti frui, potiri & gaudere merito possunt, ac debeant. Cū tamen illud aliquando in controuersiam deduci possit, ex eo, qd̄ dicta Societas Collegia habeat secū adiūta: Nos ambiguitatem huiusmodi omnino amputare volentes, eosdem Prapositum & Societatem, eorumq; singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis sententijs, censuris, & penis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latu, si quibus quomodolibet inmodati existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; necnon dicta Societatis instituti, constitutionū, & dispositionum tam de iure, quam ab homine prouentium: necnon privilegiorum, immunitatum, indulgentiarum, & gratiarum mendicantibus fratribus huiusmodi quomodolibet concessarum, ac literarum de super confectarum tenores presentibus pro expressu habentes: Motu proprio non ad ipsorū Prapostiti Generalis, & Societatis, vel alicuius eorum; aut alterius pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & certa scientia nostra, illam, & illius Prapositum, ac singulas personas Societatis huiusmodi verè, & non siquid mendicantes fuisse, esse, & fore: & inter aliorum fratrum, & religiosorum mendicantium ordines, aliosq; fratres, & religiosos mendicantes, prout illos nos commueramus, & commuerari debere: ac omnes, & singulas tam iuris, quam hominum dispositiones, in fauorem religiosorum, seu fratrum mendicantium nunc, & pro tempore emanatas, etiam in Societate, illiusq; Domibus, Collegijs, Praposito, & alijs religiosis locum habere. Necnon omnia, & singula quacūq; quotūq; & qualiacūq; sunt, etiam speciali nota digna privilegia, immunitates, exemptiones, facultates, cōcessiones, indulta, indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias tam spirituales, quam temporales, literasq; Apostolicas, etiam iustitiam, siue mixtim concernentia hactenus per nos, & quoscūq; alios Romanos Pontifices, tã predecessores, quam successores nostros, & demq;

sedem Apostolicam, & illius Legatos de latere, siue Nuncios, & quascūq; alias personas, quauis auctoritate fungentes etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, tam in genere, quam in specie, & tã communiter & coniunctim, quam particulariter, & diuisim, etiam per modum extensionis, seu communicationis, & alias quomodolibet, quibusuis ordinibus fratrum, & sororum mendicantium quocūque nomine nuncupentur, illorumq; congregationibus, conuentibus, & capitulis, ac vtriusq; sexus personis, ac illorum monasterijs, Domibus, Ecclesijs, Hospitalibus, & alijs pijs locis hactenus concessa, & in posterum concedenda: quorum omnium, & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro expressu, & insertis haberi volumus, eisdem Praposito, ac Societati, & omnibus illius personis, Domibus, ac Collegijs vbiq; terrarum sitis, ita quod Societas, Domus, Collegia, Prapositus, & persone huiusmodi omnibus, & singulis predictis privilegij, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, concessionibus, indultis, indulgentijs, remissionibus, gratijs, & literis, eisdem fratrum, & sororum Mendicantium ordinibus, congregationibus, conuentibus, Capitulis, personis, Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, Hospitalibus, & alijs pijs locis, vt praesertur, concessa, & concedendis antea potuerint, & nunc, ac in futurum dūmodo instituti Societatis, & Prapostiti, seu deputatarum personarum huiusmodi voluntati, & beneplacito non refragentur, postmi libere, & licite vti, frui, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, non solum ad illorum instar, sed pariformiter, & aequè principaliter, absq; vlla prorsus differentia; perinde, ac si Societati, Praposito, personis, Domibus, & Collegijs predictis, nominatim & specialiter, ac generaliter concessa fuissent, Apostolica auctoritate tenore praesentiu perpetuo sancimus, volumus, & declaramus, ac pariter concedimus, indulgemus, & elargimur. Decernentes praesentes litteras nullo vnquam tempore per nos, aut sedem predictam reuocari, aut limitari, vel illis derogari posse, neq; sub vllis similibus, vel dissimilibus gratiarum reuocationibus, alterationibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, nunc & pro tempore emanatis comprehendendi, sed semper ab illis excipi, & quoties reuocari, alterari, limitari, vel derogari contingat, toties in pristinum, & eū in quo ante praemissa erant, statum restitutas, & de nouo etiã sub posteriori data per pro tempore existentem Societatis huiusmodi Prapositum Generalem eligenda, concessas esse, & fore, ac ita, & non aliter per quoscūq; iudices tam ordinaria, q̄ delegata, et mixta auctoritate fungentes, etiã S. R. E. Cardinales etiã Sedis Apostolica Legatos de latere, & Nuncios, ac causarū Palatij Apostolici Auditores sublata eis, & eorū cuiuslibet quauis aliter iudicandi facultate, vbiq; & in quauis instātia interpretari, cōferri, iudicari, cognosci, & decidi debere. In rē quoq; & inane quicquid fecus super his à quoq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari,

Quocir-

Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis, eorum Vicariis in spiritualibus, aut officialibus generalibus, & curia causarum Camera Apostolica & Generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Prepositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs, ad quos id quomodolibet spectat, & spectabit, per presentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas & in eis contenta, quaecumq; vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Prepositi, & personarum Societatis huiusmodi, vel alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant eos praemissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos desuper per quoscunque quomodolibet indebitè molestari: contra dictores quoscunque, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliasq; opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, comescendo: legitime super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrediendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus nostris de non expediendis literis super indulgentijs ad instar, ac felicis recordationis Bonifacij Papae VIII. Praedecessoris nostri de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas, quibus vigore praesentium ad iudicium non trahatur, & alijs Apostolicis constitutionibus, ac quibusuis etiam inuolamento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusuis personis per quoscunque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac nos, & sedem Apostolicam, etiam Motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, praeseruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, membris attestatiuis, ac derogatorijs derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alijs quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & inuolatis, quibus omnibus, & singulis etiam si in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contra quoscunque, aut si aliquibus communiter, vel diujsim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod praesentium transcriptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & signo alicuius persone in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem protus si-

des in iudicio, & extra adhibeatur, quae ipsis origina lib. literis adhiberetur, si foret exhibitae, vel ostensa.

Datum Roma apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, Die Septim. Julij, M.D.LXXI. Pontificatus nostri Anno Sexto.

Eos, qui exacto probationis biennio tria substantialia religionis vota quamuis simplicia in Societate emittunt, iuxta ipsius Societatis constitutiones, esse verè, & propriè Religiosos declarauit Gregorius XIII. in constitutione Pontificia, quae sic habet.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Ascendente Domino, & Salvatore nostro in nauiculam, ecce motus magnus factus est in mari, ipse autem à discipulis rogatus ventus imperauit, & facta est tranquillitas, quam nos in Petri nauicula collocati, turbinibus excitatus ab eodè Domino assiduis precibus postulantes, nostram interea operam, & laborem in frangendis procellosis fluctibus impendere non desistimus: cumque tanti laboris socios, & validos remiges diuina nobis providentia preparauerit, eorum opera in superadis seuetis pelagis tempestatibus nos maximè subleuat, qui pro cõmuni fluctuantium animarum salute, propria cõmoda nibili pendunt, seque ad omnia discrimina exponunt. In quo cum aliarum Religionum studia, tum Societatis Iesu assiduis pro Christo labor, necnon usque ad finem perseverantia promptam se ostendit, cumq; prolem catholica Religioni valde proficua, & ad omnia pericula, pro vniuersali Ecclesia subeunda, paratam procreauerit, aliam, atque aliam à prima non degenerè, praestante gratia Dei, quotidie substituit, ut nobis eorum alumnis, per multiplices probationum gradus altius prouecti, semper praesto sint; quos in rebus arduis suscipiendis fructuosos operarios assecimus; eos autem, ut firmiorè nobis opem ad praedicta nauare possint, ab omni non modo iniuria, sed etiam calumnia studemus intactos conseruare. Quod, ut à nobis efficiatur, ipsius instituta, tanquam fundamenta eius praesidium, quod catholica Religioni inpendunt immotae, atque inconcussa, aliorum etiam Romanorum Pontificum exemplo debemus Apostolica auctoritate tueri: quorum fel. rec. Paulus III. & Iulius etiam III. Constitutiones, & laudabile dictae Societatis institutum confirmarunt: Paulusque idem eam ipsam ab omniquorumcunque, ordinariorum iurisdictione exemuit, quo instituto per Paulum III. examinato, & à Synodo Tridentina commendato, Pius V. item Praedecessor noster Societatem ipsam ordinem esse mendicantem declarauit. Quae omnia non immeritò ab eis sunt concessa, ob egregias virtutes, & dona Societati aedificata diuinitus elargita, cum praecipuis finis, catholica est Religionis defensio, ac propagatio, animarumq; in christiana vita, & doctrina profectus; gratiae quoque eius uocationis est proprium diuersa orbis terrarum loca ex Romani Pontificis, seu Praepositi Generalis eiusdem Societatis directione peragere, vitamq; in quauis mundi parte agere, vbi saluandarum suarum operarum animarum copiosior prouectus,

ad Dei gloriam speretur. Ad quæ finem Spiritus sanctus homo. Ignatij Loyola Societatis ipsius Institutio-
ris, eiusque sociorum excitator, media quoque præ-
dicationum, ac cuiuscunque ministerij verbi Dei, do-
ctrinæ, Christianæ, & spiritualium exercitiorum,
aliorum item charitatis operum, & Sacramentorum
administrationis, ac præcipue Pœnitentiæ, & Eucha-
ristiæ, horumque frequentioris usus accommodavit.
Ad quæ sufficienter, & pro dignitate præstanda, diffi-
cultates superandas, periculaque adenda, quibus di-
cta Societatis religiosi in huiusmodi discussionibus,
& ministerijs exponuntur, necesse est; ut ipsi talia
obituri, magno virtutis, & deuotionis præsidio ma-
niantur, quod illis gratia in primis omnipotentis Dei;
simulque, educatio ipsa, longæ item in Societate proba-
tio, necnon regulari, & Constitutionum obseruanti-
præstare noscuntur. Quibus Constitutionibus, ut tan-
teponant rudimenta virtutis, ad quæ aluntur, statu-
tum est; ut Nouitij in Societate biennio probentur,
quo expleto si ipsi perseuerare voluerint, & Societa-
ti fuerit ab eis satisfactum (quoniam Societas ipsa non
solus Nouitij, & Professi, ut reliqui regulares ordi-
nes, constat,) tria substantiaria vota simplicia (nisi
quis interdum ad professionem, vel gradum Coadiutorij
formatorij admittendus videretur) Paupertatis,
Castitatis, & Obedientiæ in eadem Societate, ex Apo-
stolico indulto, ac iuxta vouendi formulam in eisdem
constitutionibus expressam emittunt, ac secundum illas
promittunt, se eandem Societatem ingressuros, hoc est,
vltiori aliquem illius gradum, prout Præposito vide-
bitur Generali. Quibus votis emissis Nouitij esse de-
sinunt, & in Societatis corpus, qui literis operam de-
derint, vel daturi sunt, ut Scholares approbati, alij
vero, ut Coadiutores temporales, nondum formati co-
optantur, ac quantum est ex parte ipsorum perpetuum, ex
parte vero Societatis iuxta Apostolicam indultam, &
constitutiones prædictas, eandem obligati sunt, quoad
Præpositus Generalis eos in Societate retinendos esse
censuerit. Quod ad Societatis conseruationem maxime
est necessarium, idque ab illius exordio prouisum, & post
experimento comprobatum est, idque initio ingressus
illis explicitè manifestatur, atque ipsi conditionem
hanc amplectuntur, quæ eis (si quos dimittere oport-
eat) multo est comodior, ut liberi potius, quam votis
obligati dimittantur, alijsque iustis, & rationabilibus
de causis. Coadiutores temporales non formati, qui
non ad studia literarum, sed ad domestica munia cu-
randa destinantur, post aliquot annos, quibus Gene-
rali Præposito, & Societati satisfecerint: per tria ite-
rum Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ vota licet pu-
blica, & in manibus Superioris emissis, non tamen so-
lemnia, sed tum ex constitutionum præscripto, tum
ex vouentis, & admittentis intentione simplicia ex-
istunt, in Coadiutorum temporalium formarum
gradum admittuntur. Scholares vero studijs in So-
cietate absolutis, antequam Professi, vel Coadiuto-
res spirituales formatifiant, non solum tertium ad-
huc vltioris probationis annum, in deuotionis, & hu-
militatis exercitijs impendunt, ut si qua fortasse in

re, harum virtutum feruor per literarum occupatio-
nem intepuerit; per eandem virtutum frequentio-
rem exercitationem, ardentior emque, diuini auxiliij
inuocationem recalescat, sed etiam in verbi Dei sac-
crarum, & scholasticarum lectionum, panitentiarum,
& Eucharistiæ Sacramentorum Societatis ministere-
ijs tandem probantur, quoad Præposito Generali
videtur, nec antequam ipsi Præposito sint plane per-
specti, eique in omnibus satisfecerint, ad huiusmodi
gradus promouentur. Qui enim ad professionem qua-
tuor votorum admittendi sunt, eos iuxta Constitutio-
nes eandem, & Apostolicam decretam, & indultam, via
ros omnino humiles, ac prudentes in Christo, & in
vita puritate, ac literis conspicuos, diuturnis, ac di-
ligentissimis experimentis probatos, atque Sacerdotes,
& in ministerijs huiusmodi prius diu, multumque
versatos vocatio hac requirit, ut potest quos ardua ma-
neant ministeria. Quo fit, ut non omnes ad eandem pro-
fessionem idonei esse, nec tales, sine longa exercitatione,
atque experimento fieri, aut etiã cognosci possint. Qua-
propter Societatis corpus in sua membra, & gradus
idè Ignatius, diuino instinctu ita duxit disponendum,
ut præter eos, quos Præpositus Generalis ad profes-
sionem quatuor votorum idoneos esse censuerit, & non-
nullos, quos interdum ad professionem trium admitti-
tere potest, reliqui etiam Sacerdotes, quorum vita, &
doctrina in Societate diu probata esset, ac Præposito
Generali perspecta, & de ipsius licentia in Coadiutorij
spiritualium formarum gradum, per tria illa vota simi-
liter publica, sed simplicia in superioribus manibus
emissa admittere vult. Quibus emissis, tam hi, qui spi-
rituales, quã qui temporales Coadiutores formati
fuerint, certum in Societate gradum habent, suntque om-
nis hereditaria successione in apices, nihilque omni-
no proprij, iuxta Constitutioes easdem, habere possunt.
Nec propter emissam huiusmodi vota publicam, aut per
mortem ab intestato in illorum; sicut nec in Professoribus
bonis Domus vlla, aut Ecclesia, vel Collegij dictæ So-
cietatis succedere potest. Qui vero quatuor votorum
Professuri sunt, ij tribus illis solèmbus substantia-
libus votis, quartum similiter solemne addunt, specia-
lis Summo Pontifici obedientiam circa missiones præ-
standam, ob certioris Spiritus sancti in missionibus ipsis
directionem, ac maiorem ipsorum mittendorum Sedi A-
postolicæ Obedientiã, maioremque deuotionem, humi-
litate, mortificationem, ac voluntatem abnegationem.
Post emissam vero professionem, siue quatuor, siue trium
votorum, Professi ad paupertatis, quæ regularis iusti-
tutiarius est, & propugnaculum, perfectionem tuen-
dam, omnemque ambitionis occasionem excludendam, non-
nulla alia simplicia vota emittunt, quibus promittunt
se nunquam quacunque ratione acturos, vel con-
sensuros, ut quæ in Constitutionibus Societatis circa
paupertatem ordinata sunt, immutentur, nisi quando
ex iustis verum exigentium causa, paupertas magis
restringenda videretur, neque præsensuros, ne im-
rectè quidem, ut in aliquam præalationem, vel digni-
tatem intra, vel extra Societatem eligantur, nec extra
Societatem in sui electionem, quantum in eis fuerit, co-
sensuros.

senarios, nisi coacti obedientia eius, qui id ipsis posuit sub pena peccati praecepere. Item Societati, vel eius Praepositi manifestatos, si quae sciant aliquid huiusmodi moliri. Porro non solum Professores, & Coadiutores formati, sed, ex alijs, quicunque, absoluto probationis biennio praedicta tria substantia vota, & etiam simplicia emisserint, si absque expressa licentia a Societate discedant, etiam si praetextu melioris frugis, & tractatus ad alium quemcumque ordinem (Catholice sumuntur, ac excepto) id faciant, apostasie, & excommunicationis, ex Apostolicae sedis decreto penas incurrant, a quibus non nisi a Summo Pontifice, vel a Generali Praeposito absolvi possunt. Inique enim cum Societate ipsa ageretur, si vis multo labore ad ardua ministeria eruditus, cum religionis catholicae, & huius sedis detrimento, privaretur: praesertim cum Societatis Constitutionibus, & privilegiis, quae supra dicta continent, in separata, antequam ad novitium conuictum admittatur, habitatatione, eius matris consideranda, tradantur. Biennio novitatus completo, & emisso votum simplicibus, una est omnibus omnino viuendi, & obediendae ratio, debent enim omnes in omnibus obedire, & in commune viuere non secus alij, atque ipsi Professores, & Coadiutores formati, idque in Dominibus quidem Probationum, & Collegijs ex redditibus, in Dominibus vero Professorum, qui nullos omnino redditus habere possunt, ex elemosinis tantum. Et licet qui ad gradus Professorum, & Coadiutorum formatorum nondum perueniant, honorum suorum usus, atque dominium, tum alias ob iustas causas, tum etiam, ut maior Societas habeat libertatem illis, si opus fuerit, cum minori offensione dimittendi ad tempus Generalis Praepositi iudicio praescribendum valeant retinere, ut in pauperes transferant, seu alios pios vsus, pro ipsorum deuotione distribuunt, iuxta Euangelicum consilium, ac promissionem, quam in initio Novitatus faciunt; interim tamen quantum ad illorum usum, religionem pauperum atque seruant, nec ullare tanquam propria, & sine Superioris facultate uti possunt. Et quamuis non omnes, qui post biennium Novitatus dicta tria vota simplicia, ut praefertur, emisserint, ac in corpus Societatis cooptati, illisque, meritorum, & privilegiorum, non secus, atque ipsi Professores, participes effecti, quae quantum in eis est, & professionem emittere parati, si ipse Praepositus Generalis id praedicta Societatis instituto coegre iudicauerit, & in perpetuum Dei seruitio votum simplicibus consecrati, ac sua sorte, prout laudabile Societatis institutum exigit, contenti, verum, & proprie religiosi existant, & si a Societate deficiant, excommunicationis, & alijs Apostatarum poenis sint subiecti. Tamen cum non ita pridem intellexissemus nonnullorum animos, qui pie alioqui, & vtiliter operari existebant, sollicitari interdum, & affigi, quasi non essent religiosi, eo quod non essent Professores: nec etiam deesse, qui Religionis praetextu, transfigurante se in angelum lucis Satana, non solum ea occasione inquieti existerent, sed etiam aliorum pacem, & vocationem disturbare, eosque in fraudem, & defectionem deducere conarentur, unde fru-

ctiosa haec religio grauissima potuisset accipere detrimentum. Idcirco cum diuina providentia pro temporum necessitate, varia, & salutaria ordinum instituta in Ecclesia sua produxerit; nouisque, subinde in ea nascentibus morbis, noua remedia, nouisque, emergentibus hostium impugnationibus, noua regularium ordinum auxilia excitavit, & cuique, illorum, iuxta cuiuslibet peculiaris gratia vocatione peculiares quasdam notas, propria insignia, ac oportuna ad finem quem intendit, media suggererit, & nunc maxime (ut felicissimi toto orbe successus testantur) mirificos in agro Dominico fructus praedicti Societatis Iesu instituto proferat: Quae Societas (quae admodum, & alia nascentium regularium ordinum exordia) a spiritu contradictionis impugnatur, cumque, ipsi ordines, Romanorum Pontificum propterea a constitutionibus circumuiri consueuerint; cuius rei sanctorum Dominici, & Francisci praclarissimi ordines exempla abunde suppediunt: ita nos, licet alias, institutum praedictum, privilegia, & Constitutiones ipsius Societatis confirmauerimus, & declarauerimus, Motu proprio, statuentes eos, qui biennio Novitatus peracto, tria vota, tametsi simplicia emisserunt, esse verum, & proprie Religiosos; cum praeposito, ne quis haec in dubium reuocare audeat, at cum irritat, & alijs decretis, prout in nostris super hoc consensu litteris plenius continetur. Quis tamen non defuit temeraria quorundam audacia, qui post declarationem, decretum, praeposito, & interdictum nostrum huiusmodi non solum multa ex praedictis, & fortasse ad Societatis institutum, ac viuendi formam spectantia labefactare, sed & ipsa Apostolica decreta, ac praeposita, publice, & ex cathedra, ausu temerario impugnare, mentemque, nostram peruersè interpretari non erubescunt, disputantes, & praedicta in dubium reuocantes, omniaque, ex aliorum regularium ordinum communibus rationibus formis, ac statutis metientes, Societatis Institutum, peculiares Constitutiones, ac vim votorum simplicium illius, a sede Apostolica in eadem Societatis Religione probata admissorum, penitus ignorantes, ac nonnulla iure antiquo, quae post illud successu temporum huius sedis auctoritate, approbatione, & confirmatione, ac peculiaribus privilegijs, sancita, & roborata esse dignoscuntur, perperam interpretantes, conuellerentur. Quinetiam nos supra dicta Motu simili, & ex certa scientia de Apostolica potestate plenitudine decernentes, ac praeipientes, priuato sensu locutos fuisse, ac tanquam priuatos doctores errare potuisse; immo verum, & de facto ob falsam supra dictorum informationem errasse. Ideoque praeposito nostrum nullam ad obligandum vim habere. Neminem praeterea eorum, qui solemnem professionem in dicta Societate non emisserunt, de illius corpore, aut verum, & proprie religiosum esse posse, sed eos merè seculares, ac ordinariarum iurisdictioni subditos existere, nec Societate ipsam, aut illius superiores, immo nec nos ius in eos ullum ex votorum huiusmodi habere, vel acquirere, aut superioribus ipsis conferre posse, non considerantes voti solemnitate sola Ecclesiae constitutione inuicta esse, tria; huiusmodi Societatis vota tametsi

simplicia, vt substantia Religioni vota ab hac sede fuisse admiffa, illaque emittentes in ftatu Religionis verè conftitui; quippe per ea ipfa fe Societati dedit, at que ad utrumque fe que diuino feruicio in ea mancipant; in quibus votis nullus prater Romanum Pontificem potelt manum apponere: alijsque, at que alijs modis Societatem ipfam impetunt, vniuerfali Ecclefia perutilem, que diuifis functionibus, & perfonarum gradibus diftributa, à Romanis Pontificibus Presbyterorum, à Tridentina Synodo clericorū Religio approbata, habitu, nomine, plerifq; perfonarum gradibus, votorumq; differentijs ab alijs Regularibus ordinibus diftinguitur. Quibus etiam adiungunt, licet hifdem non profefus, etiam inuitis dicta Societatis Superioribus ad quofuis alios regulares ordines fe transferre: Tranfrefloresq; horum votorum, ac inobedientes, aut etiã vxorem ducentes nullã ipfi Societati iniuriam facere; immo poffe Epifcopos cū eis difpenfate, vt inuitis etiã Superioribus eisdẽ, vxorem ducant, quibus cum glosatores, & obreclatores huiusmodi fua falſa doctrina fauere pergunt, horū votorum naturã, & penarum vim, vel non intelligentes, vel eludere conantes, eo ſunt progreſſi, vt etiã vi facultatẽ, quã literis indulgentiarum Cruciatã ſanctã nuncupatarum continentur, omnes tranſugas, & ab ipſa Societate deficientes non profefſos, quoties ab ea defecerint, ab excommunicationis lata ſententiã pena à quocunq; confeſſario abſolui poſſe, nullãque ipſi Societati ſuis operarijs priuata iniuriã fieri, aut præiudicium generari exiſtiment, ſed & votorum ſubſtantialium Religionis prædictã, ac decretorū contra eorundem Apoſtatas ſedis huius auctoritate editorum vim, quantum in eis eſt, enervare contendunt. Insuper aſſerunt nõ poſſe vota aliqua in ſeculo emiſſa, in tria hæc ſubſtantialia Societatis commutari; cum tamẽ hæc vota ſint ſtatus, vt præfertur, religioſi, adeo vitilis, & perfecti, vt illa in hæc poſſint, hæc verò in aliorum ordinum, etiã ſolemnia vota commutari, ſit ab hac ſede iuſtis de cauſis interdicitũ. Nec etiã deſunt alia, que in animam ſuarum præiudicium, Societatis perturbationem, & ſcandalum plurimorũ commiſcuntur. Nos vniuerſali Eccleſiã vitilitati, quã ex inuiolato, & in cõcuſſo dicta Societatis inſtituto, & religioſa ſobolis educatione, ſentimus, & maiore in dies ſperamus proſpicientes; & prætere a eiufdem Societatis indemnitati, paci, quieti, & incremento conſulere volentes, Motu ſimili, & ex certã ſcientia noſtra, deque Apoſtolica poteſtatis plenitudine, laudabile ipſius Societatis inſtitutum, & que illud concernunt præmiſſa omnia, & ſingula, prædictãq; illius, ac quacunq; alia priuilegia, facultates, exceptiones, immunitates, gratias, & indulta, à prædictis prædeceſſoribus noſtris, & à nobis etiã per cõmunicationẽ conceſſa, Conſtitutiones quoque, ac ſtatuta, & decreta quacunq; ac ſi ad verbum præſentibus inſerentur, pro expreſſis habentes, tenore præſentium approbamus, & confirmamus: ſupplentes omnes iuris, & facti defectus, ſi qui interuenerint in prædictis Conſtitutionibus, & ſtatutis: Ad hæc dictam Societatem

firmiter ſedis huius præſidio cõmunire volentes, hæc noſtra perpetua Conſtitutione, motu, ſcientia, & poteſtate plenitudine ſimilibus ſtatimus, at que decernimus tria vota huiusmodi, eſſi ſimplicia, ex huius ſedis inſtitutione, ac noſtra etiã declaratione, & cõfirmatione eſſe verè ſubſtantialia Religioni vota, ac in dicta Societate tanquam in Religione approbata, per ſedẽ eandẽ, admiffa fuiſſe, & eſſe, ac per nos admitti, nec in illis à quoquã prater nos, & ſedẽ huiusmodi difpenſari; nec ea villo alio modo, quã per legitimã dimiſſionem à Societate ceſſare poſſe, & nõ modo eos, qui in coadiutorum formarorũ, ſive ſpiritualium, ſive tẽporalium gradus, & miniſteria, vt præfertur, admittuntur, ſed & Scholares ipſos, ac ſupradictos alios omnes, & quofcunq; qui in ipſam Societatem admiffi, bincum probationũ, ſive ſpiritualium, ſive tẽporalium quorũvis a quolibet eorum per actũ, tria vota ſubſtantialia prædictã, tamẽ ſi ſimplicia emiſerint, aut emittent in futurũ, verè, & propriè religioſos fuiſſe, & eſſe, ac fore, & vbiq; ſemper, & ab omnibus cenſeri, & nominari debere, non ſecus at que ipſos tunc Societatis, tunc quorũvis eorum Regulariũ ordinum Profefſos, fuiſſe, Præpoſitis in omnibus, & per omnia obedire, & huic ſedi immediatè ſubiectos, & à quorumvis ordinariorũ, & delegatorum, ſeu aliorũ iudicium iuriſdictione omnino exemptos, pro vt nos etiã vigore præſentium exciſimus; denique, vt omnium Societatis priuilegiorum, iuxta Generalem Præpoſiti diſpoſitionẽ, ſint participes; ita quoque excommunicationis maioris lata ſententiã, & alijs Apoſtatarum penis, ſi qui à Societate deficientes, ſubiacerent, ac tanquã veros Apoſtatas puniri poſſe: Nec à quoquam, niſi per nos, & ſedẽ prædictã, aut Generalem Præpoſitum ab eisdẽ penis abſolui, nec ante huiusmodi abſolutionem, & à Societate dimiſſionem, matrimonium contrahere: quinimo eos omnes ad contrahendũ inhabiles, ac contrahẽs huiusmodi nullos, & irritos eſſe, prout irritos facimus, & annullamus. Et vt contradicentium audacia coerceatur, præmiſſas omnes, & quaſuis alia illis ſimiles aſſertiones contra dictã Societatis inſtitutum, vel quomodolibet in illius præiudicium prænuntiatas, aut ſcriptas, falſas omnino, & emerarias eſſe, & cenſeri debere. Præcipimus igitur in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub penis excommunicationis lætæ ſententiæ, nec non inhabilitatis ad quacuũq; officiũ, & beneficiũ ſecularia, & quorumvis Ordinum regularia, eo ipſo abſque alia declaratione, incurrendis, quarum abſolutionem nobis, & ſucceſſoribus noſtris reſeruamus, ne quis cuiuſcũq; ſtatus, gradus, & præeminentia exiſtat, dictã Societatis inſtitutum, conſtitutiones, vel etiã præſentes, aut queuis earũ, vel ſupradictorum omnium articulũ, vel aliud quid ſupradictã concernens, quouis diſputandi, vel etiam veritatis indagandã quaſito colore directò, vel indirectò impugnare, vel eis contradicere audeat; diſtinctius inhibentes, ne quis ſue extra, ſue intra dictã Societatem, niſi de illius Generalis, aut inferiorũ Præpoſitorum licentiã, notaciones, declarationes, gloſſas, vel ſcholia vlla ſuper præmiſſis facere, vel ea, niſi quantum

verba ipsa sonant interpretari, aut de eis discere, seu scriptum cuiquam inire, vel in controuersia, aut dubiū reuocare audeat quoquomodo: nec glossas, aut interpretationes, siue impressas, seu scriptas ad id pertinentes legere, docere, alijsq; tradere, vendere, vel apud se retinere presumat: si quid verò dubij de eisdem oriri contigerit ad sedem prædictā, vel ad Generalem Præpositum dictæ Societatis, aut ad eos, quibus id ipse commiserit, referatur. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunq; Iudices, & Commissarios etiam causarum palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. Cardinales in quavis causa, & instantia sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere: nec non irritum, & inane, quidquid secus super his à quoquā, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Mandantes vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & cæteris Ecclesiarum, & locorum etiam Regularium Prælatibus, per vniuersum orbem constitutis, vt præsentis literas in suis quibuscunq; Præuincijs, Ciuitatibus, Diocesis, & iurisdictionibus, ab omnibus inuiolatè obseruari; quin etiam Præpositum, ac personas Societatis huiusmodi defendant, eosq; præmissis omnibus, & singulis pacifice frui faciant, & gaudere, non permittentes ipsos per quoscunq; quomodolibet molestari, Contradiutores per censuras Ecclesiasticas, & alia Iuris, & facti remedia opportuna, appellatione postposita, compescendo. Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij secularis. Nō obstantibus recol. mem. Bonifacij Papæ VIII. q. 1. incipit. Quod votum, & alijs Apostolicis constitutionibus, ac etiam aliorum ordinum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegij quoque indultis, & literis Apostolicis quibuscunq; huiusmodi ordinibus, Vniuersitatibus, locis, vel personis, per quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & sedem prædictam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, & cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatorijs derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantiibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam plures concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in illis expressis derogari possit, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunq; aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultū, quod interdici, suspendi, vel excommunicari

non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Presentis autem Constitutionis, & gratia communicationem omnibus alijs, qui sua privilegia cū ipsa Societate copiose participant, participareq; poterunt quomodolibet in futurum, fieri omnino prohibemus. Ceterum volumus, vt præsentium transumptis, etiam impressis manu Secretarij dictæ Societatis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo præpositi Generalis eiusdem Societatis, vel alterius persona in dignitate Ecclesiastica constituta, munitis, eadem omnino fides habeatur in iudicio, & extra illud que literis ipsis originalibus haberentur, si essent exhibitæ, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, suppletionis, decretorum statuti, præcepti, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere; vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attētare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Roma apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dñmnicæ 1584. octauo Kalend. Iunii, anno Pontificatus nostri tertio decimo.

Caput VIII

De Sacris Virginitate voto Religiosis, quas Sanctimonialia vocamus.

Primo quaritur, quidnam iure Canonico de Monialibus statutum sit? Respondeo; in c. Periculoso, De statu Regularium in 6. hoc esse sancitum: Virginitates expresse, vel tacite professæ, cuiuscunq; Religionis, vel Ordinis fuerint, perpetuam Clausurā in suis Monasterijs seruare debeant, ita vt nulli earum exire liceat, quacunq; ratione, vel causa, nisi tanto, & tali morbo eundem labores, vt cum alijs Monialibus absque gravi periculo seu scandalo commorari nequeat. Hæc ibi. Hanc tamen Constitutionem, Ioannes Andreas affirmat in regno Franciæ receptam non esse. Annotauit, verò Archidiaconus, & Glossa, prædictā Constitutionem minimè impedire, quo minus Moniales possint, si velint, ad arctiorem Religionem cōuolare petita facultate, quamuis non obtenta, vt habetur in c. Licet, De Regular. Nec item obstare, quin Monialis possit eligi, & electa exire, ad Præfecturam alterius monasterij, iuxta id, quod habetur in c. Nullus, De elect. in 6. Sed meo iudicio, hæc olim habebant locum in Monialibus executibus prædictis duabus de causis; ac nunc nō item, etiā in illis, quia ad exiendū è Monasterio, requiritur Superioris consensus, iuxta Cōstitutionem Pij Quinti, vt statim dicam.

Porro Concil. Trident. Sess. 25. c. 5. de Regulari. innovatur hæc eadem Bonifacij Octauij Cōstitutio, vbi vniuersis Episcopis, sub obtestatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ præcipitur; vt in omnibus monasterijs sibi subiectis ordinarijs, in alijs verò, Sedis Apostolicæ auctoritate, clausuram Sanctimonialiū, vbi violata fuerit, diligenter restitui; & vbi inuolata est, conseruari maxime curent: Inobedientes atq; contradictores, per censuras Ecclesiasticas, alijsq; penas quacunq; appellatione postposita compescere; inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit,